

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: _____

••••••

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Armonizare și coordonare. — Activitatea producției și controlul prețurilor. — O nouă bancă în Ardeal. — Consumul petrolifer al României în cursul anului 1939. — Structura exportului nostru petrolifer în 1939. — Repartiția materiilor prime în lume. — Adunări generale. — *Bilanț*: Banca „Coviniana”, S. A. Hunedoara.

Armonizare și coordonare.

Timpurile grele prin care trece omenirea au impus măsuri excepționale în toate domeniile vieții și cu atât mai justificate în sectorul economic al ei. Aceasta, pentru că legile după care se conduceau mai mult sau mai puțin automat manifestările sectorului respectiv al vieții, au căzut în desuetudine. Într'adevăr dirijarea vieții economice o făceau până acum cei doi factori elastei: oferta și cererea. Acești doi factori însă, nu se mai pot manifesta în voie. Impiedecarea lor de-a funcționa, a început de altfel nu sub imperativul excepțional al zilelor curente, ci de aproape zece ani, adică de când economiile autarhice au fost puse în practică în unele țări din Europa. Chiar înainte de a fi concepute economiile autarhice, funcționarea autonomă a vieții economice, plecând de la jocul cererii și ofertei, încetase într'o oarecare măsură. Dacă ne dăm seama că cei doi factori automați: cererea și oferta au

avut aproape totdeauna nevoie de un corectiv mai mult sau mai puțin accentuat, spre a se putea explica diferitele evenimente contradictorii, ne dăm foarte bine seama, că precum se întâmplă în toate domeniile vieții organice, tot așa în sectorul economic, legile stabilite nu sunt imutabile, ci au o valoare mai mult relativă, legată de altfel de împrejurările sociale și psihologice care determină fluctuațiile colectivității în echilibrul său de organizare și evoluare.

Dacă afirmațiunile de mai sus sunt adevărate, adică dacă factorii care guvernează viața economică n'au funcționat decât în aparență în mod automat, atunci ne dăm foarte bine seama de ce sunt necesare anumite măsuri în vremuri când manifestarea liberă a cererii și a ofertei, este complet împiedecată. Războiul izbucnit pe neașteptate în Septembrie anul trecut, a stăvilit producțiunea într'o regiune de foarte mare importanță în mecanismul de schimburi al Europei centrale și sudestice. Este știut lucru că Polonia și Germania, dar mai cu seamă aceasta din urmă, reprezintă un coeficient industrial superior în complexul economiei ei care permitea o circulație vie a bunurilor și produselor din regiunile geografice învecinate, destul de organic legate între ele, din punctul de vedere al schimbului. Această producțiune a încetat să mai funcționeze pentru nevoile

vieții normale, ea fiind complet înghițită de cerințele înarmărilor și fortificațiilor.

În aceste condițiuni, oferta de mărfuri industriale a fost mult stăvilită la chiar punctul ei de plecare. Dar nu este numai atât. Toate țările fiind nevoite să stea cu arma la picior au restrâns în și mai mare măsură posibilitatea de manifestare a ofertei de produse industriale. Raritatea acestor mărfuri a silit chiar unele țări, să porceadă neîntârziat la înființarea de instalațiuni spre a-și acoperi nevoile legate de apărarea națională. Astfel statele agrare au trebuit să sugrume aproape oferta de produse industriale strecurată cu mare sgârzenie din străinătate și să o declare în folosul lor pe cea autohtonă.

De aici o raritate excepțională a mărfurilor de acest fel și în consecință o decădere automată din puterea de manifestare a legii cererii și ofertei, chiar așa de corectă și de stângenică precum am menționat-o mai sus.

S'ar părea dela prima vedere că dacă oferta s'a restrâns, nu este niciun pericol, deoarece nimeni nu mai având ce vinde, cumpărătorul se resemnează. În fond însă lucrurile nu stau tocmai așa, căci puterea de achiziție a cetățenilor unei țări este foarte diversă. Iar când e vorba de puterea de achiziție ea nu se rezumă în regimul capitalist numai la indivizi, ci trece la colectivități organizate, cum sunt întreprinderile comerciale și industriale. Această putere de achiziție enorm de divers repartizată în straturile populației, face ca stocurile existente să poată fi cumulate și vândute la prețuri după voie. Vinderea la prețuri după voie este cu atât mai posibilă, cu cât nevoia de a cumpăra este și ea diversă ca intensitate. Unii oameni se pot dispensa deocamdată de anumite mărfuri; cei mai mulți însă, sunt siliți să dea oricât, pentru că nu le pot înconjura lipsa. Din această țarie diversă de a cumpăra și din dorința de câștig cât mai mare, se naște fenomenul speculației. El este acela pe care autoritățile caută să-l înlătore și pe bună dreptate, pentru că el produce neajunsuri grave între cetățeni, tocmai când solidaritatea lor este mai imperios cerută.

Plecând dela faptul că pofta de speculație încolțește cu o forță nebănuită în

astfel de împrejurări, aproape toate țările au luat măsuri pentru stăvilirea fenomenului respectiv. Astfel Germania și mai apoi Bulgaria, au considerat speculația atât de dăunătoare liniștei publice și sentimentului solidarității cetățenești, încât cei căzuți în culpă sunt aspru condamnați, condamnarea mergând până la exterminare. Dacă deci s'a găsit necesar să se pedepsească speculanții cu atâta cruzime, nu mai începe îndoială, că apariția lor constituie o ecrescență parazită enorm dăunătoare liniștei în stat și spiritului public, spirit care trebuie să se conducă după principii morale, dacă nu chiar etice, atunci când e vorba să se promoveze simțământul de solidaritate și disciplină națională.

Dar problema măsurilor contra speculei are un corolar, atunci când e vorba să fie aplicată cu toată dreptatea. Condamnarea speculanților este un mijloc și nu un scop în sine. De aceea cauzele speculei trebuie căutate la origină, iar măsurile de îndreptare, coordonate și armonizate. În acest scop trebuie văzute lucrurile în adâncul lor și pe măsură ce există factori care ar produce anormalități, ei să fie suprimați. E neapărat necesar acest lucru căci scumpirea mărfurilor nu este totdeauna rezultatul poștei de speculație. Sunt împrejurări când unele urcări de prețuri sunt inevitabile. În măsura în care aceste urcări pot fi înlăturate, este cazul să se intervină de asemenea.

Răsboiul creiază fatal sarcini sau reduce drepturi pentru ca să se ajungă la o armonizare de situațiuni. În privința sarcinilor putem menționa diversele contribuțiuni care se cer pentru a da posibilitate de viață celor rămași fără sprijin, din cauza concentrărilor. Iar dacă e vorba de drepturi să nu menționăm decât cele de natură socială care îngrădesc munca peste 8 ore zilnic. Sarcinile și drepturile acestea contribuie într-o măsură mare la scumpirea vieții. De aceea dacă cele dintâi sunt indispensabile, cele menționate în al doilea rând, trebuie și ele revizuite. Instalațiunile industriale și întreprinderile comerciale sunt obligate să remunereze pe cei concentrați, iar celor rămași să le servească ore suplimentare, adică retribuțiuni mărite cu 25% peste munca zilnică de 8 ore. Aceste

obligățiuni încarcă fără îndoială prețul produselor și se adaugă scumpetei provenită din lipsa materiei prime. De aceea este cazul ca în împrejurările excepționale în care ne găsim, să se revizuiască îngrădirile de natură socială cari sunt specifice stării de pace. În felul acesta se coordonează și se armonizează toate măsurile necesare în vederea promovării unei atmosfere prielnice solidarității și liniștii colective și în orice caz se uzează de toate mijloacele cari ar putea împiedeca specula.

Ing. GHBORGHE BRÂNDUȘ.

Activarea producției și controlul prețurilor.

În vremurile actuale de mare tensiune internațională, atât țările beligerante, cât și cele neutre, iau diferite măsuri excepționale pentru reglementarea celor patru funcțiuni economice: producția bunurilor, circulația, distribuția și consumația lor.

În afară de consumația bunurilor, care este mai legată de tendința particulară de economisire a singuraticilor indivizi; celelalte funcțiuni economice — producția, circulația și distribuția — au un caracter mai larg, puțând interesa uneori întregul complex social al unui stat.

La noi încă s'au luat diferite măsuri legislative în privința aceasta, făcându-se o deosebire distinctă între produsele declarate de „generală necesitate”, cari sunt reglementate de legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite, din 18 Noemvrie 1939, și celelalte produse industriale, agricole și produse importate, ce nu sunt declarate de necesitate generală și cari sunt supuse dispozițiilor legii din 4 Martie 1940 „pentru activarea producției și controlul prețurilor” în privința producției, circulației și vânzării mărfurilor în interiorul țării.

Pentru producție se caută ca cel puțin să se mențină nivelul de până acum, precizându-se în art. 3 din regulamentul legii susamintite; „Industria de orice categorie, nu vor putea micșora sau înceta producțiunea industrială în raport cu aceea pe care au avut-o în anul precedent, decât pentru cazuri de forță majoră, pentru încetarea din viață a patronului, sau pentru caz de faliment”.

Dacă este posibilă o mărire a producției — mai ales în industriile și exploatarea miniere, — întreprinderile respective pot fi obligate prin deciziunea Ministerului Economiei Naționale să-și mărească activitatea „în condițiunile ce li se pot fixa”.

Iar în anumite cazuri „Ministerul Muncii este autorizat să decidă mărirea numărului orelor de muncă

în întreprinderile industriale sau miniere, oricând necesitățile economice de ordin general indicate de Ministerul Economiei Naționale, vor impune o sporire a producției.

Această muncă suplimentară nu va putea să depășească două ore pe zi peste maximumul admis de lege, iar o zi de repaos săptămânal va fi în orice caz obligatorie.

Plata muncii suplimentare se va face jumătate după tariful normal și jumătate după tariful suplimentar” art. 12.

Și tot pentru asigurarea bunului mers al producției, legiuitorul mai prevede: „În vederea unei producțiuni mărite în industrii, Ministerul Muncii este autorizat ca, prin comisiuni de arbitraj și cu o procedură expeditivă, să rezolve părăsirile de serviciu din partea muncitorilor, meseriașilor, inginerilor și specialiștilor de orice fel, pe baza legilor în vigoare” art. 11.

Dar pentru a fi asigurat mersul normal al producției, a fost necesar să se ia măsurile de lipsă pentru aprovizionări cu materii prime suficiente.

Art. 6 prevede: „Pentru asigurarea materiilor prime, Ministerul Agriculturii și Domeniilor, în înțelegere cu Ministerul Economiei Naționale, vor întocmi în fiecare an, un plan minimal de cultură a diferitelor plante necesare industriilor.

Se vor stabili regiunile din țară și suprafețele ce urmează a fi însămânțate”.

Și ca necesitățile economice interne să fie satisfăcute într'un mod cât mai mulțumitor, „Ministrul Economiei Naționale este autorizat să ceară stabilimentelor industriale și miniere de orice natură, să prezinte programul lor de producțiune anuală sau, în caz de lipsă, de a impune direct un asemenea program sau modificările necesare pentru mărirea și îmbunătățirea producției” art. 9.

„Planul se va executa prin îngrijirea Ministerului Agriculturii și Domeniilor, în baza art. 3 al Legii pentru mobilizarea agricolă, din 18 Septemvrie 1939”.

Legiuitorul obligă pe industriași și agricultori „să depună activitatea necesară în industrii și culturi, spre a obține cele mai bune rezultate” art. 7.

„Industriași și agricultorii au dreptul să ceară concursul autorităților de stat competente, pentru ca în marginile legilor existente, să-și poată îndeplini obligațiunile de producțiune” art. 8.

Ca să se poată asigura stocuri suficiente de materii prime necesare diferitelor industrii indigene, s'au mai prevăzut și alte măsuri, astfel: „În scopul asigurării aprovizionării industriilor, Ministerul Economiei Naționale este autorizat să oblige prin deciziune ministerială diferitele categorii de industrii, ca într'un anumit termen să încheie contracte de cultură, pentru cantitatea de materie primă de care au nevoie, pentru producțiunile anuale și să avanseze aconturile uzuale.

Prețurile și condițiunile contractului în asemenea cazuri, vor fi fixate prin deciziunea Ministerului Eco-

nomiei Naționale, luându-se și avizul Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

În contractele cu cultivatorii, aconturile avansate vor fi garantate cu gaj asupra récoltei" art. 13.

Aici găsim o tendință accentuată spre o conlucrare directă între producătorul de materii prime și industriașul care le transformă în bunuri consumabile.

Numai că se depășește rolul economic al industriei, obligând-o să fie finanțatoarea producătorilor, când normal era ca acest rol să fie atribuit institutelor noastre de credit. Probabil însă, că experiența practică a aplicării stipulațiilor legale, va completa lacunele legiuitorului.

Privitor la circulația bunurilor, se accentuează măsurile restrictive, dictate de nevoile actuale, excepționale.

În primul rând se caută acoperirea necesităților interne, prin oprirea exportului de materii prime indigene, dacă nu depășesc consumul industriei naționale.

Iar în unele cazuri „prin jurnal al Consiliului de Miniștri, se poate dispune blocarea sau rechiziționarea produselor la producători sau industriași precum și mărfurile la comercianți, pentru satisfacerea nevoilor armatei sau ale populației civile" art. 16.

Tot Statul își rezervă dreptul să intervină și la repartizarea materiilor prime, stabilindu-se în art. 19: „Ministerul Economiei Naționale, în caz de necesitate, este autorizat să intervină în sprijinul industriilor spre a fi recomandate la repartizarea materiilor prime, a comenzilor de Stat, la înlesniri de circulație pe căile de comunicație și la împărțirea de deșeurii”.

Dacă este vorba de materii prime care au fost admise la import, industriașii și comercianții sunt obligați să facă vârsămintele necesare pentru achitarea mărfurilor și îndată ce acestea au sosit în întreprinderi, să fie vămuite în timp uzual, pentru a putea fi întrebuințate.

În privința consumației bunurilor de interes general, pe când în alte țări s'a reglementat consumul unor alimente strict necesare, la noi nu s'au luat încă decât unele măsuri restrictive pentru limitarea consumului de carne.

Găsim însă în legea din 4 Martie 1940, diferite dispozițiuni referitoare la prețul mărfurilor, astfel:

Produsele care nu sunt declarate de necesitate generală „nu se vor putea vinde decât cu prețul ce se va fixa prin deciziunea Ministerului Economiei Naționale. Acest preț se va fixa pentru un anumit termen, pe cuprinsul țării sau pe regiuni, atât pentru vânzările efectuate de producători, de comercianții angroșiști, cât și de comercianții cu amănuntul”.

Fixarea prețurilor cade în atribuțiunile unei comisiuni numite de Ministerul Economiei Naționale și compusă din cinci membri: câte un reprezentant al industriașilor, agricultorilor, comercianților și câte un delegat al Ministerului Economiei Naționale și al Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

Pentru stabilirea prețurilor, „comisiunea va avea în vedere elementele constitutive ale prețului de cost și un just beneficiu convenit întreprinzătorului”.

Iar „pentru evaluarea elementelor constitutive ale prețului de cost, comisiunea va putea, prin delegații ce va desemna dintre membrii ei, să cerceteze mai multe întreprinderi similare”.

Și pentru a feri de speculă, pe marele public consumator, comercianții sunt obligați să afișeze prețul mărfurilor, în magazinele de desfacere, la loc vizibil și la cererea cumpărătorilor se vor elibera obligatoriu note netimbrate, despre cantitatea și prețul mărfii vândute.

„Afișarea prețurilor se poate face prin tablouri, cataloage sau aplicarea prețurilor direct pe mărfuri.

La mărfurile din vitrine, afișarea se va face direct pe mărfuri" art. 37.

Prețurile mărfurilor comerciale și industriale vor fi controlate de „Serviciul de control al mărfurilor”, care va constitui o direcțiune specială a Ministerului Economiei Naționale. De asemenea primăriile locale pot face următoarele verificări:

a) Dacă comercianții cu amănuntul își fac aprovizionările obișnuite;

b) Dacă comercianții de orice categorie nu crează stocări de mărfuri;

c) Dacă se respectă prețurile stabilite și condițiunile prevăzute în lege și regulamentul ei.

Tot pentru exercitarea unui control caracteristic vremurilor de azi, se mai prevede la art. 20, că „industriașii și comercianții angroșiști de orice fel de produse, sunt datori să declare în termen de 20 zile dela publicarea legii:

a) Cantitățile de mărfuri ce dețin sub orice formă, precum și prețurile de cost sau achiziționare;

b) Reprezentanțele ce posedă din partea industriilor sau caselor de comerț de orice fel din țară sau din străinătate.

De asemenea, în prima zi a fiecărei luni vor fi obligați să înainteze:

a) O situațiune a cantităților de mărfuri ce au vândut, cu preț, precum și adresele cumpărătorilor;

b) O situațiune a cantităților de mărfuri cu care s'au aprovizionat, prețurile lor, precum și adresele furnizorilor. Adresele cumpărătorilor vor fi declarate numai dacă aceștia sunt și revânzători.

Acest sistem de control — prin aflarea adreselor furnizorilor și cumpărătorilor — conține o inovație neașteptată, care poate atinge uneori, secretul profesional comercial sau industrial și a cărei eficiență reală apare destul de problematică.

Comercianții sunt datori să vândă mărfurile ce au în depozit, când le sunt cerute de către diferiții clienți.

Dar legiuitorul s'a gândit să pună oarecare stavilă și diferitelor panice, ivite între publicul consumator, în unele momente de îngrijorare.

Art. 28 prevede că „nimeni nu este îndreptățit să cumpere mărfuri peste trebuințele proprii obișnuite“.

Căci tocmai acele momente de panică nejustificată de multe ori a consumatorilor, sunt ocazii de speculă ilicită pentru unii comercianți neonești.

Dar toate măsurile legislative luate pentru folosul obștesc, nu pot da roadele așteptate, dacă nu sunt urmate cu bunăvoință de către toți cetățenii țării. Și numai printr'un spirit de înțelegere și sacrificiu, se pot înlătura greutățile vremurilor tulburi de azi.

L. B.

O nouă bancă în Ardeal.

Va lua în curând ființă la Brașov, având succursale la Oradea și Timișoara o bancă cu denumirea „Banca Generală de Credit S. A.“, cu un capital de 100.000.000— Lei și 15.000.000— fond de rezervă.

Un eveniment, la prima vedere, îmbucurător, pentru dezvoltarea economică a Ardealului, dar la o examinare puțin mai atentă, a acestui fapt, concluziile sunt destul de triste pentru opera făcută de băncile românești în Ardeal, după război.

Căci banca în chestiune este judeo-maghiară, după cum reiese foarte clar din lista fondatorilor băncii pe care o dăm mai jos: Banca Generală de Credit Ungară din Budapesta, Banca Comercială Română S. A. București, Casa de Păstrare din Tg. Mureș, Casa de Păstrare din jud. Satu Mare, Armin Falk & Co. fabrică de perii și articole de culori, Oradea, „Corvinus“ Turnătorie de Fier și fabrică de Mașini din Cluj S. A., „Interexim“ S. A., pentru import și export, Oradea, „Georgia“ S. A., fabrică de cânepă, Bereveni jud. Sălaj, Nagy Géza, funcționar particular, Budapesta, Dr. Veress Ludovic, funcționar particular, Budapesta, Bercean Ioan, căpitan pensionar, Timișoara.

Ne e greu să înțelegem care a fost „oportunitatea economică generală“ care a determinat aprobarea înființării acestei bănci. Desigur că interesele industriei și comerțului maghiar, atât de prosper din Ardeal, aveau nevoie de un organ financiar puternic pentru a le asigura o și mai puternică dezvoltare, dar aceasta e o „oportunitate economică specială“.

Supărările noastre trebuie însă să le întoarcem către noi și din acest fapt să luăm exemplul unei strădanii neobosite a minoritarilor de a-și consolida pozițiunea lor economică. E o veche problemă însă nerezolvată a orientării actuale a băncilor românești din Ardeal, cari după război n'au putut continua — cu cât trecea timpul — opera începută la 1872 și s'au văzut în fața unei situații la care — cu rari excepții — n'au știut cum să se acomodeze.

La 22 de ani după Unire, situația pare a fi mai clară și pentru cei care vor să vadă, drumul actual al băncilor noastre, el este către o apropiere de industrie și comerț, după exemplul permanent și supărător de insistent al minoritarilor.

Dr. N. N. PETRA

Consumul petrolifer al României în cursul anului 1939

Progresele realizate de întreprinderile petrolifere în ce privește alimentarea pieții românești cu produse necesare consumației interne, sunt deosebit de interesante, dacă aruncăm o privire asupra cifrelor respective. În editorialul revistei „Monitorul Petrolului Român“, din 15 Februarie a. c., este arătată pe larg creșterea consumului intern în ultima perioadă de 10 ani.

Parcursul cifrelor de consum comparate cu cele de export ne ilustrează acest lucru:

Anii	Consumul intern		Export Petrolifer	
	Tone	Indice 1930-100	Tone	Indice 1930-100
1930	1.252.875	100	3.867.208	100
1931	1.184.373	95	4.667.983	121
1932	1.228.882	98	5.166.405	134
1933	1.332.776	106	5.883.720	152
1934	1.410.604	113	6.546.973	169
1935	1.479.685	118	6.611.491	171
1936	1.545.603	123	6.884.716	178
1937	1.620.678	129	5.668.337	147
1938	1.674.046	131	4.494.762	116
1939	1.784.750	142	4.177.577	108

Vedem, dar, că în timp ce nivelul din 1930, la consumul intern îi corespunde o creștere de 23 la sută în 1936, pentru export acest spor este de 78 la sută, iar pentru 1939, deși exportul a scăzut cu 39 la sută față de 1936, consumul intern este în creștere cu 15 la sută.

Un progres demn de semnalat al rafinăriilor îl constituie faptul că în anii anteriori pentru uzul rafinăriilor se consumau anual cca 450.000 tone păcură drept combustibil, în timp ce azi acesta a fost redus la numai cca 90.000 tone.

Înlocuirea arderii acestui combustibil s'a făcut prin gazele aduse din schele sau obținute în cursul prelucrării țițeiului, lucru ce permite ca acele cantități de păcură să fie comercializate.

O rectificare.

În „Revista Economică“ Nr. 15—16 din 20 Aprilie 1940, în cuprinsul articolului: Ardealul are „un nou institut bancar“, s'au strecurat două erori, pe cari jinem să le rectificăm.

1. Textul dela pagina 146:

Președintele Consiliului de Ad-ție este d-l. Dr. Nicolae Zigre, fost ministru, avocat, iar între membrii Consiliului de Ad-ție figurează între altele nume străine (Dr. Tiberiu Seitovsky, Rudolf Kallay, D. Banffy, Ludovic Mandy, Ernest Teleyk) și numele d-lui Dr. Ionel Pop, fost deputat, avocat, Cluj.

a fost cules (greșit) între semnele citațiunii, dând impresia, că acest text ar fi fost reprodus și el din ziarul „Universul“, ceea ce nu corespunde adevărului.

2. Tot la pagina 146, aliniatul:

De ce, oare, trebuie să contribuim noi Românii la **co-laborarea** băncilor minoritare cu nume românești?

s'a cules de asemenea greșit, căci textul adevărat este următorul:

De ce, oare, trebuie să contribuim noi Românii la **colorarea** băncilor minoritare cu nume românești?

Structura exportului nostru petrolifer în anul 1939.

În cadrul editorialelor privind rezultatele anului 1939, revista de specialitate „Monitorul Petrolului Român” publică în numărul din 1 Martie a. c., un interesant studiu privind exportul petrolifer al României. Ceea ce este caracteristic, este schimbarea structurală din ultimul an, atât în ce privește țările în care am livrat produse, cât mai ales punctele de ieșire din țară.

Situația nouă creată prin deslănțuirea războiului dintre anglo-francezi pe de-o parte și germani de alta,

a făcut inaccesibilă pentru Germania calea Mediteranei, respectiv a efectuării încărcăturilor noastre prin Constanța, ceea ce a determinat-o ca, începând din Septembrie trecut, să-și îndrepte toate eforturile pentru o regulată aprovizionare pe Dunăre. Ulterior, datorită înghețului, aceste transporturi s'au efectuat și pe calea uscatului, lucru ce a produs o mărire a activității vamilor noastre terestre.

Dăm pentru principalele țări, cantitățile livrate în 1939, comparativ cu cele din 1938 :

ȚĂRILE	Exportat în 1939 :		Exportat în 1938 :		Diferențe :	
	Tone.	%	Tone.	%	Tone.	%
Germania incl. Cehoslovacia	1.285.153	30.76	999.240	22.23	+ 285.913	+ 28.6
Anglia și posesiuni	644.082	15.42	576.751	12.83	+ 67.331	+ 11.7
Italia și Albanid	636.760	15.24	560.475	12.47	+ 76.285	+ 13.6
Franța și posesiuni	358.693	8.59	406.867	9.05	- 48.174	- 11.8
Ungaria	165.016	3.95	198.076	4.41	- 33.060	- 16.7
Iugoslavia	149.769	3.59	143.156	3.19	+ 6.613	+ 4.6
Belgia	144.446	3.46	120.089	2.67	+ 24.357	+ 20.3
Alte țări și uzul vaselor	793.652	18.99	1.490.108	33.15	- 686.456	- 46.7
	4.177.571	100.00	4.494.762	100.00	- 317.191	- 7.1

Într-o epocă de febrile înarmări și de conflicte armate, petrolul este produsul a cărui valoare nu este egalabilă decât cu cea a aurului.

„Aurul negru”, datorită cererilor susținute din ultima vreme pe piața noastră a influențat în bine balanța comercială a României în 1939, întrucât valorificarea produselor s'a făcut la prețuri bune, lucru care

s'a tradus pentru Stat în impozite și taxe corespunzătoare, iar pentru Institutul de emisiune prin mărirea cotei de devize intrate în țară.

Pentru ca să vedem ce înseamnă exportul petrolifer în comerțul nostru exterior, dăm câteva date sumare ale anilor 1939 și 1936 (anul producției maxime de țifei).

CATEGORIA.

	1939		1936	
	mii de Lei	%	mii de Lei	%
Produse petrolifere	11.224.904	41.9	8.960.313	41.3
Cereale	7.209.806	26.9	6.841.483	31.5
Lemne	2.529.875	9.4	1.685.285	7.8
Diverse	5.844.764	21.8	4.216.310	19.4
Total :	26.809.349	100.0	21.703.391	100.0

Inițiativele luate de forurile oficiale pentru stabilirea unui potențial satisfăcător al producției petrolifere, va permite acestei industrie să mențină dacă nu chiar să sporească livrările în străinătate.

Acest lucru — fără îndoială — asigură importul tuturor materiilor prime de care avem nevoie, constituindu-se în același timp stocurile suficiente apărării noastre naționale.

Repartiția materiilor prime în lume.

Din statisticele publicate de Societatea Națiunilor, se vede modul în care statele democratice, Franța, Anglia, U. S. A. pe deoparte și cele totalitare U. R. S. S. și Germania pe de altă parte își împart resursele economice mondiale.

Grupul Franța-Anglia totalizează din producția mondială următorul procent: cobalt 100%, stonțiu 97%, nichel 95%, columbiu 90%, zircon 74%, titaniu 68%, amian 67%, aur 61%, cauciuc 54%, seleniu 48%, crom 45%, telluriu 45%, lână 45%, vanadin 42%, magnez 36%, cositor 33%, plumb 31%, fosfați 30%, zinc 27%, bauxită 27%, zahăr din trestie de zahăr 26%, cărbune 21%, aramă 21%, mică 20%, bumbac 19%, fier 16%, potasiu 16%, etc. U. S. A. deține recordul mondial pentru producția de: Molybden 93%,

borati 92%, sulf 82%, brom 78%, uleiuri minerale 60%, telluriu 55%, seleniu 62%, mică 50%, bumbac 50%, cadmin 40%, fier 38%, cărbune 34%, aramă 33%, zinc 31%, plumb 25%, etc.

Grupul statelor totalitare: Germania. Principalele materii prime pe care le posedă sunt următoarele: (cifra indică procentul totalului producției mondiale) lignit 80%, potasiu 63%, magneziu 58%, bariu 44%, cărbune 14%, grafit 10%, arsenic 10%, zinc 9%, cadmin 9%, magnez 7%, plumb 4,6%, fier 2,8%. Nu posedă uleiuri minerale, aramă, lână, bumbac, cauciuc, aur, nichel, sulf, molybden, vanadin, bauxită. U. R. S. S. produce: magnez 40%, magneziu 39%, grafit 39%, fosfați 28%, amiant 26%, aur 20%, fier 14%, uleiuri minerale 11%, bumbac 10%, cărbune 9%, lână 7%, bauxită 6%, aramă 4%, zinc 4%.

Adunări generale.

„ALBINA“	Sibiu	23 Martie	1940	divid. 7% brut.
„ARDELEANA“	Orăştie	16 „	„	
„ANDREIANA“	Răşinari	28 „	„	
„AURORA“	Năsăud	6 Aprilie	„	
„BANCA AGRICOLA“	Bucureşti	2 „	„	
„BANCA AGRONOMILOR“	Agnita	22 „	„	
BANCA CENTRALĂ PENTRU INDUSTRIE ŞI COMERT	Cluj	16 Martie	„	
„BANCA CHIOARULUI“	Şomcuta-Mare	26 „	„	
BANCA „CORVINEANA“	Hunedoara	24 „	„	
„CASA NOASTRĂ“	Satu-Mare	25 „	„	
„CASSA DE PĂSTRARE“	Sălişte	18 Aprilie	„	
„CÂRȚIȘOREANA“	Streza-Cârțișoara	25 Martie	1940.	
„CORDIANA“	Fofeldea	14 Aprilie	„	
„DACIA TRAIANĂ“	Sibiu	29 Februarie	„	divid. 7% brut.
„ECONOMUL“	Cluj	13 Martie	„	„ 3% net.
„FĂGETANA“	Făget	12 Aprilie	„	divid. de 2% net.
„FURNICA“	Făgăraş	9 „	„	
„GORONUL“	Aiud	28 „	„	divid. 3% brutto, Lei 4.50 netto
„ILIA MUREȘANĂ“	Ilia	7 Aprilie	„	
„MUREȘIANA“	Reghin	28 Martie	„	
„OAȘIA“	Sibiu	10 „	„	
„OLTEANA“	Viștea de jos	19 „	„	
„PATRIA“	Blaj	2 Aprilie	„	
„PORUMBĂCEANA“	Porumbacul de jos	21 Martie	„	
„PRIMA ARDELEANĂ“	Cluj	23 „	„	
„SCOREANA“	Scoreiu	9 „	„	
„ȘERCĂIANA“	Făgăraş	30 „	„	
„TÂRNOVANA“	Târnova	21 Aprilie	„	
„ȚANȚĂREANA“	Țanțari	14 „	„	
„VATRA“	Cluj	4 Martie	„	divid. pe anul 1937 2% Lei 4 „ „ „ 1938 3% „ 6 „ „ „ 1939 3 1/2% „ 7 de fiecare cupon.
„VICTORIA“	Arad	19 „	„	
„VIITORUL“	Ocna-Sibiului	14 Aprilie	„	

Băncile noastre sunt rugate a ne comunica eventualele amânări de termene ale adunărilor generale, precum și dividendă stabilită.

BANCA „CORVINEANA“ S. A., HUNEDOARA.

Capital social Lei 6.000.000 — Rezerve Lei 603.383 — R. S. B. Nr. 25 din 21/XII 1935

CONVOCARE.

In sensul Art. 12 din statutele domnii acționari ai Băncii „CORVINEANA“ S. A. in Hunedoara, sunt convocați la

a 44-a adunare generală ordinară,

care se va ține in localul băncii din Hunedoara, la 24 Martie 1940, la orele 3 p. m., cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale. (Art. 15 din statute);
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul Censorilor, discutarea și aprobarea Bilanțului pe anul 1939, întrebuițarea beneficiului net și darea absoluturului;
3. Intregirea Consiliului de Administrație și a Consiliului de Censori;
4. Fixarea jetoanelor de prezență pentru membrii Consiliului de Administrație și stabilirea remunerației pentru membrii Consiliului de Censori pe anul 1940.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală, sunt rugați a-și depune in înțelesul Art. 14 din statute la cassa Băncii „Corvineana“, acțiunile și eventual documentele de plenipotență cel mult până la 19 Martie 1940, orele 12.

Adunarea generală este legal constituită dacă acționarii prezenți reprezintă cel puțin 1/2 din capitalul social.

Dacă in ziua hotărâtă nu se vor întruni acțiuni in numărul prevăzut de statute, adunarea generală se va amâna pentru ziua de 25 Martie 1940, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.

Hunedoara, la 10 Februarie 1940.

Consiliul de administrație.

Activ.	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1939.		Pasiv.	
	Lei	b.	Lei	b.
Cassa: a) numerar efectiv	2.054.863		Capital social	6.000.000
b) disponibil la B. N. R.	197.668	2.252.531	Fonduri de rezervă:	
Disponibil la bănci: (in țară)		115.758	a) rezervă legală	268.164
Portofoliu de titluri: I. Titluri românești:			b) rezervă statutară	79.048
1. Cu venit fix:			c) rezervă specială	242.571
Efecte publice v. n. 1.024.700	821.780		d) alte fonduri	13.600
2. Cu venit variabil:			Fond de pensii și ajutoare al funcționarilor	1.388.991
a) acții cotate la bursă v. n. 10.000	120.000		Depuneri spre fructificare:	
b) acții necot. la bursă v. n. 58.000	19.968	961.784	I. Depuneri noi: (pe termen)	
v. n. 1.092.700			a) cu livrete de economii la purtător	465.148
Portofoliu de scont: (plătibil in țară).			b) cu livrete de economii nominative dar plătibile la purtător	2.351.211
a) cambii fără garanții	2.303.341		Angajamente de reescont: (in țară)	
b) cambii garantate cu ipoteci	4.027.330	6.330.671	curente la B. N. R.:	
din care reesc. la B. N. R. Lei 1.898.300			a) provenite din efecte scontate	1.898.300
Debitori: (din țară)			b) provenite din cambii de circulațiune	250.000
a) Debitori fără garanții	432.123		Dividende neridicate	24.911
b) Debitori garanțați cu titluri	212.270		Conturi diverse creditoare	1.726.254
c) Debitori garanțați cu ipoteci	129.730		Conturi tranzitorii creditoare	119.736
d) Debitori cu garanții diverse	209.380	983.503	Beneficiul net	469.472
Creanțe in conversiune, conform legii din 7 Aprilie 1934, (cota rămasă) in portof.:		3.255.146		
Imobile: a) pentru uzul propriu	1.000.000			
b) alte imobile	398.049	1.398.049		
Mobilier: amortizat				
		15.297.406		15.297.406

Conturi de ordine.

	Lei	b.		Lei	b.
Cauțiuni statutare	475.000		Deponenți de cauțiuni statutare	475.000	
Cambii de circulațiune (reescontate)	250.000		Deponenți de cambii de circulațiune	250.000	
Efecte spre incasare (in portofoliu)	89.098		Remitenți de efecte spre incasare	89.098	
Ipoteci, cesiuni, mărf. in gaj și gar. div.: (in portof.)	4.027.330		Deponenți de ipot., cesiuni, mărf. in gaj și gar. div.	4.027.330	
Depozite de titluri și alte valori in păstrare	4.344.000		Deponenți de titluri și alte valori in păstrare	4.344.000	
	9.185.428			9.185.428	

Debit.	Contul de Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1939.		Credit.	
	Lei	b.	Lei	b.
Cheltuieli de administrație:			Dobânzi încasate:	
a) salarii și indemnizații	292.400		a) dela portofoliu de scont	604.022
b) diverse	171.781	464.181	b) dela debitori	114.181
Impozite și taxe:		98.568	Comisioane incasate	96.126
Dobânzi plătite: a) la depuneri	66.718		Venitul portofoliului de titluri:	
b) la reescont	60.966		din cupoane exigibile	23.001
c) la alți creditori	79.022	206.706	Venitul imobilelor	144.100
Beneficiul net		469.472	Incasări din creanțe amortizate	257.497
		1.238.927		1.238.927

Hunedoara, la 31 Decembrie 1939.

Valer Bejan, director executiv, exp. contabil.

Ioan Don, casier, exp. contabil.

Maxim Crăciun, expert contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Ioan Popoviciu, președ. Protopop Nicolae Sueiu. Preot Gh. Turceanu. N. Țintea. Nicolae Albu. Miron Glodean. G. Popoviciu.

Subsemnatul comitet de censori am examinat conturile de mai sus și le-am găsit in deplină ordine și exacte.

Hunedoara, la 10 Februarie 1940.

Teodor Murgău, președinte.

C. Dăncilă.

Aurel Dămăcuș, expert contabil.